

The Role of Attachment Styles and Early Maladaptive Schemas in Predicting Marital Commitment among Married Female Students of Islamic Azad University, Shahr-e Qods Branch

1. Atiyeh Fallahi Bouyeh[✉]: Department of Psychology, Ra.C., Islamic Azad University, Rasht, Iran

2. Alireza Abbasi^{✉*}: Department of Psychology, Ra.C., Islamic Azad University, Rasht, Iran.

*Corresponding Author's Email Address: alireza.abbasi2267@iau.ac.ir

Abstract:

Objective: The present study aimed to determine the role of attachment styles and early maladaptive schemas in predicting marital commitment among married female students.

Methods and Materials: This descriptive-correlational study employed a predictive research design. The statistical population consisted of all married female students of Islamic Azad University, Shahr-e Qods Branch, during the 2024–2025 academic year. A total of 357 participants were selected through convenience sampling. Data were collected using the Attachment Styles Questionnaire (Hazan & Shaver, 1987), the Short Form of the Young Schema Questionnaire (Young, 1998), and the Marital Commitment Questionnaire (Adams & Jones, 1997). Pearson correlation coefficients and multiple regression analyses were used to analyze the data.

Findings: The findings indicated that secure attachment style was positively and significantly associated with marital commitment and its dimensions, whereas avoidant and anxious-ambivalent attachment styles demonstrated significant negative relationships with marital commitment ($p < .001$). Furthermore, all five domains of early maladaptive schemas, including disconnection/rejection, impaired autonomy and performance, impaired limits, other-directedness, and overvigilance/inhibition, were negatively related to marital commitment. Multiple regression analysis revealed that disconnection/rejection schema, secure attachment style, anxious-ambivalent attachment style, impaired autonomy and performance schema, and avoidant attachment style jointly explained 39.5% of the variance in marital commitment ($R^2 = .395$, $p < .001$). Among these predictors, the disconnection/rejection schema ($\beta = -.422$) had the strongest predictive power, followed by secure attachment style ($\beta = .231$).

Conclusion: Attachment styles and early maladaptive schemas are important psychological determinants of marital commitment among married female students. Interventions aimed at strengthening secure attachment and reducing maladaptive schemas, particularly disconnection/rejection and impaired autonomy/performance schemas, may contribute substantially to enhancing marital commitment and improving marital relationship quality.

Keywords: Attachment Styles; Early Maladaptive Schemas; Marital Commitment; Married Female Students; Marital Relationships.

How to Cite: Fallahi Bouyeh, A. & Abbasi, A. (2027). The Role of Attachment Styles and Early Maladaptive Schemas in Predicting Marital Commitment among Married Female Students of Islamic Azad University, Shahr-e Qods Branch. *Quarterly of Experimental and Cognitive Psychology*, 4(3), 1-18.

Received: 21 January 2026

Revised: 01 June 2026

Accepted: 08 June 2026

Initial Publish: 15 June 2026

Final Publish: 23 September 2027

Copyright: © 2027 by the authors.

Published under the terms and conditions of Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0) License.

نقش سبک‌های دلبستگی و طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه در پیش‌بینی تعهد زناشویی دانشجویان زن متأهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهر قدس

۱. آتیه فلاخی بویه*^{ID}: گروه روان‌شناسی، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران

۲. علیرضا عباسی*^{ID}: گروه روان‌شناسی، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران. (نویسنده مسئول)

*پست الکترونیک نویسنده مسئول: alireza.abbasi2267@iau.ac.ir

چکیده

هدف: هدف پژوهش حاضر تعیین نقش سبک‌های دلبستگی و طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه در پیش‌بینی تعهد زناشویی دانشجویان زن متأهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهر قدس بود.

مواد و روش: این پژوهش از نوع توصیفی-همبستگی با طرح پیش‌بین بود. جامعه آماری شامل تمامی دانشجویان زن متأهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهر قدس در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ بود. تعداد نفر با روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزارهای گردآوری داده‌ها شامل پرسشنامه سبک‌های دلبستگی هازن و شاور (۱۹۸۷)، فرم کوتاه طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه یانگ (۱۹۹۸) و پرسشنامه تعهد زناشویی آدامز و جونز (۱۹۹۷) بود. داده‌ها با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد سبک دلبستگی ایمن با تعهد زناشویی و مؤلفه‌های آن رابطه مثبت و معنادار داشت، در حالی که سبک‌های دلبستگی ناایمن اجتنابی و اضطرابی-دوسوگرا با تعهد زناشویی رابطه منفی و معنادار نشان دادند ($p < 0/001$). همچنین تمامی ابعاد طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه شامل بریدگی و طرد، خودگردانی و عملکرد مختل، محدودیت‌های مختل، دیگرجهت‌مندی و گوش‌به‌زنگی و بازداری با تعهد زناشویی رابطه منفی و معنادار داشتند. تحلیل رگرسیون نشان داد که طرح‌واره بریدگی و طرد، سبک دلبستگی ایمن، سبک دلبستگی ناایمن اضطرابی-دوسوگرا، طرح‌واره خودگردانی و عملکرد مختل و سبک دلبستگی ناایمن اجتنابی در مجموع ۳۹.۵ درصد از واریانس تعهد زناشویی را تبیین کردند ($R^2 = 0/395$, $p < 0/001$). بیشترین سهم پیش‌بینی مربوط به طرح‌واره بریدگی و طرد ($\beta = -0/422$) و پس از آن سبک دلبستگی ایمن ($\beta = 0/231$) بود.

نتیجه‌گیری: سبک‌های دلبستگی و طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه از مهم‌ترین عوامل روان‌شناختی مرتبط با تعهد زناشویی در دانشجویان زن متأهل هستند. تقویت دلبستگی ایمن و کاهش طرح‌واره‌های ناسازگار، به‌ویژه طرح‌واره‌های بریدگی و طرد و خودگردانی مختل، می‌تواند نقش مؤثری در افزایش تعهد زناشویی و ارتقای کیفیت روابط زوجین داشته باشد.

کلیدواژگان: سبک‌های دلبستگی، طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه، تعهد زناشویی، دانشجویان زن متأهل، روابط زناشویی

نحوه استناددهی: فلاخی بویه، آتیه، و عباسی، علیرضا. (۱۴۰۶). نقش سبک‌های دلبستگی و طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه در پیش‌بینی تعهد زناشویی دانشجویان زن متأهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهر قدس. *فصلنامه روانشناسی تجربی و شناختی*، ۴(۳)، ۱۸-۱.

تاریخ دریافت: ۱ بهمن ۱۴۰۴

تاریخ بازنگری: ۱۱ خرداد ۱۴۰۵

تاریخ پذیرش: ۱۸ خرداد ۱۴۰۵

تاریخ چاپ اولیه: ۲۵ خرداد ۱۴۰۵

تاریخ چاپ نهایی: ۱ مهر ۱۴۰۶

مجوز و حق نشر: © ۱۴۰۶ تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است. انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با گواهی (CC BY-NC 4.0) صورت گرفته است.

Extended Abstract**Introduction**

Marital commitment is widely recognized as one of the most fundamental determinants of relationship stability, family cohesion, and long-term marital satisfaction. As a multidimensional construct, marital commitment reflects an individual's psychological, emotional, moral, and behavioral investment in maintaining a marital relationship despite challenges and life stressors. Strong marital commitment contributes to family resilience, relationship longevity, psychological well-being, and interpersonal adjustment, whereas weakened commitment is associated with marital dissatisfaction, conflict escalation, emotional disengagement, infidelity, and eventual relationship dissolution (Betchen, 2025; Hosseinpour Davani et al., 2024). Contemporary evidence suggests that declining commitment has become a significant concern in modern relationships, as increasing rates of marital conflict and infidelity have been documented across various cultures and populations (Belu & O'Sullivan, 2024; Warach et al., 2024). Consequently, identifying the psychological factors that contribute to marital commitment has become an important objective in family and relationship research.

The significance of marital commitment becomes even more apparent among married university students who simultaneously encounter academic, financial, occupational, and family responsibilities. The student years are often characterized by developmental transitions, identity formation, and future planning, while marriage introduces additional relational obligations and emotional demands (Asghari, 2024). Balancing these multiple roles may create substantial stress and challenge relationship stability. Research indicates that commitment can serve as a protective factor that helps couples maintain relationship quality and resilience during periods of stress and adjustment (Aziz & Naqvi, 2025). Therefore, examining the predictors of marital commitment among married students is particularly

important for understanding relationship functioning in this unique population.

Attachment theory provides one of the most influential frameworks for understanding adult romantic relationships. According to Bowlby's theory, early interactions with caregivers contribute to the development of internal working models that shape expectations about oneself and others throughout life. These models are reflected in attachment styles, commonly categorized as secure, avoidant, and anxious-ambivalent attachment orientations (Sagone et al., 2023; Tiller et al., 2025). Individuals with secure attachment tend to perceive themselves as worthy of love and others as trustworthy and available, whereas insecure attachment patterns are characterized by fears of rejection, emotional distancing, dependency concerns, and difficulties establishing stable intimate relationships (Haghi-Khalifeh et al., 2024; Pourmirza-Agha Langroudi et al., 2024). Previous studies have consistently demonstrated positive associations between secure attachment and relationship satisfaction, intimacy, and commitment, while insecure attachment styles have been linked to marital dissatisfaction, emotional divorce, infidelity, and reduced commitment (Osia, 2023; Panahali et al., 2023; Rezapur, 2022; Salehzadeh et al., 2024; Savira, 2023; Tardast et al., 2024). Furthermore, recent evidence suggests that attachment orientations significantly influence individuals' readiness for commitment and their capacity to sustain long-term romantic relationships (Fuchshuber et al., 2025; Ghanbari et al., 2025; Khadijah, 2024; Labonté et al., 2023; Wasström, 2024; Yang et al., 2025).

In addition to attachment styles, early maladaptive schemas have emerged as another important psychological determinant of relationship functioning. Early maladaptive schemas are pervasive cognitive-emotional patterns that develop during childhood when core emotional needs are inadequately fulfilled. These schemas influence how individuals perceive themselves, interpret interpersonal experiences, and respond to relational challenges throughout

adulthood (Garavand, 2022; Mirabdulazimi & Madahi, 2024). Young's schema theory identifies several schema domains, including disconnection and rejection, impaired autonomy and performance, impaired limits, other-directedness, and overvigilance/inhibition. Research has shown that maladaptive schemas are associated with lower relationship satisfaction, greater marital conflict, poorer communication quality, and reduced relational stability (Fernando et al., 2024; Grabowska, 2023; Kover et al., 2024). Studies conducted in both Iranian and international contexts have reported significant negative relationships between maladaptive schemas and marital commitment, indicating that distorted cognitive-emotional beliefs may undermine individuals' ability to establish and maintain committed romantic relationships (Amirarjomandi et al., 2021; Ginalska & Cichopek, 2025; Mohammadali-Nejad Sayar, 2023; Moradi Davijani et al., 2024; Rabiei et al., 2024). Despite substantial evidence regarding the independent effects of attachment styles and maladaptive schemas, relatively few studies have simultaneously examined their predictive roles in marital commitment, particularly among married female university students. Therefore, the present study sought to determine the role of attachment styles and early maladaptive schemas in predicting marital commitment among married female students of Islamic Azad University, Shahr-e Qods Branch.

Methods and Materials

This study employed an applied, descriptive-correlational design with a predictive approach. The statistical population consisted of all married female students enrolled at Islamic Azad University, Shahr-e Qods Branch, during the first semester of the 2024–2025 academic year, totaling approximately 4,960 individuals. Using convenience sampling, 370 participants were initially recruited. After excluding incomplete or invalid questionnaires, data from 357 participants were included in the final analysis.

Data collection was conducted through face-to-face administration of standardized questionnaires. Participants

completed the Attachment Styles Questionnaire developed by Hazan and Shaver, the Short Form of the Young Schema Questionnaire, and the Marital Commitment Questionnaire developed by Adams and Jones. Inclusion criteria included being married, female, enrolled as a student at the university, being between 18 and 45 years old, having at least one year of marital experience, and providing informed consent.

Data were analyzed using SPSS version 22. Descriptive statistics were calculated for all variables. Pearson correlation coefficients were employed to assess the relationships between attachment styles, maladaptive schema domains, and marital commitment. Hierarchical multiple regression analysis was subsequently conducted to determine the predictive contribution of attachment styles and maladaptive schemas to marital commitment.

Findings

The results demonstrated significant associations between attachment styles, maladaptive schemas, and marital commitment. Secure attachment style showed a positive and statistically significant relationship with total marital commitment and all of its dimensions. In contrast, avoidant and anxious-ambivalent attachment styles exhibited significant negative correlations with marital commitment.

The findings further revealed that all five maladaptive schema domains were negatively associated with marital commitment. Specifically, disconnection and rejection, impaired autonomy and performance, impaired limits, other-directedness, and overvigilance/inhibition each demonstrated significant inverse relationships with overall marital commitment and its subcomponents.

Hierarchical regression analysis identified five significant predictors of marital commitment. Disconnection and rejection schema emerged as the strongest predictor, accounting for 26.4% of the variance in marital commitment. The addition of secure attachment style increased the explained variance by 8.8%. Anxious-ambivalent attachment style contributed an additional 2.8%, impaired autonomy and performance schema contributed 0.8%, and

avoidant attachment style accounted for an additional 0.7% of variance.

Collectively, these five variables explained 39.5% of the total variance in marital commitment. The final regression model was statistically significant. Standardized beta coefficients indicated that disconnection and rejection schema was the strongest negative predictor of marital commitment, followed by impaired autonomy and performance schema, anxious-ambivalent attachment style, and avoidant attachment style. Conversely, secure attachment style emerged as a significant positive predictor of marital commitment.

Discussion and Conclusion

The findings highlight the critical role of both attachment-related and schema-related psychological processes in shaping marital commitment among married female students. The positive association between secure attachment and marital commitment suggests that individuals who possess positive internal working models of themselves and others are more capable of establishing trusting, stable, and enduring marital relationships. Securely attached individuals are likely to perceive their partners as dependable, engage in constructive conflict resolution, and remain emotionally invested in their relationships, thereby strengthening commitment.

Conversely, insecure attachment styles were associated with lower levels of marital commitment. Avoidant individuals may perceive emotional intimacy as threatening and prefer psychological distance, reducing their willingness to invest deeply in marital relationships. Similarly, anxious-ambivalent individuals often experience chronic fears of rejection and abandonment, creating relational insecurity that undermines stable commitment despite their strong desire for closeness.

The negative associations between maladaptive schemas and marital commitment further emphasize the enduring influence of early emotional experiences on adult romantic relationships. Individuals characterized by disconnection and rejection schemas tend to anticipate abandonment, mistrust, and emotional deprivation, making it difficult for them to develop confidence in the stability of intimate relationships. Likewise, impaired autonomy and performance schemas may foster feelings of incompetence and dependency, interfering with healthy relationship functioning and commitment. Other maladaptive schema domains may also disrupt emotional intimacy, reciprocity, and relational satisfaction through distorted perceptions and maladaptive coping patterns.

The fact that disconnection and rejection schema emerged as the strongest predictor of marital commitment underscores the central importance of trust, emotional security, and interpersonal safety in sustaining committed relationships. Furthermore, the significant contribution of secure attachment suggests that attachment security may function as a protective factor capable of buffering the adverse effects of maladaptive cognitive-emotional patterns.

Overall, the results demonstrate that marital commitment among married female students is substantially influenced by deep-seated cognitive and emotional structures rooted in early developmental experiences. Attachment styles and early maladaptive schemas together account for a considerable proportion of variability in marital commitment, highlighting their importance as targets for counseling and intervention. Programs designed to strengthen attachment security and modify maladaptive schemas may contribute significantly to enhancing marital commitment, promoting relationship stability, and improving the overall quality of marital life among married university students.

به عنوان یک عامل محافظتی عمل کرده و زوجین را در مواجهه با تنش‌ها و مشکلات زندگی یاری دهد (Aziz & Naqvi, 2025). برعکس، ضعف در تعهد زناشویی ممکن است منجر به فرسایش تدریجی رابطه، کاهش رضایت زناشویی و افزایش آسیب‌پذیری خانواده شود (Savira, 2023).

شواهد آماری نیز ضرورت توجه به این موضوع را تأیید می‌کنند. پژوهش‌های انجام‌شده در ایران نشان داده‌اند که بخش قابل توجهی از خانواده‌ها درجاتی از تعارضات زناشویی را تجربه می‌کنند که می‌تواند تعهد زناشویی را تضعیف نماید (Neyestani et al., 2022). در سطح بین‌المللی نیز مطالعات حاکی از آن است که میزان خیانت عاطفی و جنسی و کاهش تعهد در روابط عاشقانه طی سال‌های اخیر روندی افزایشی داشته است (Belu & O'Sullivan, 2024; Warach et al., 2024). این وضعیت پژوهشگران را بر آن داشته است که به شناسایی عوامل روان‌شناختی زیربنایی تعهد زناشویی بپردازند تا بتوانند راهکارهای مؤثری برای ارتقای کیفیت روابط زوجین ارائه دهند.

یکی از مهم‌ترین چارچوب‌های نظری برای تبیین رفتارهای بین‌فردی و کیفیت روابط صمیمانه، نظریه دلبستگی است. بر اساس نظریه دلبستگی بالبی، کیفیت روابط اولیه کودک با مراقبان اصلی، الگوهای شناختی و هیجانی پایداری را شکل می‌دهد که در سراسر زندگی فرد و به‌ویژه در روابط عاشقانه بزرگسالی تداوم می‌یابد (Sagone et al., 2023). این الگوها در قالب سبک‌های دلبستگی ایمن، اجتنابی و اضطرابی-دوسوگرا نمود پیدا می‌کنند و نحوه ادراک فرد از خود، دیگران و روابط بین‌فردی را تحت تأثیر قرار می‌دهند (Pourmirza-Agha Langroudi et al., 2024; Tiller et al., 2025).

افراد دارای دلبستگی ایمن معمولاً خود را دوست‌داشتنی و دیگران را قابل اعتماد می‌دانند و در نتیجه قادرند روابطی صمیمانه، پایدار و متعهدانه برقرار کنند. در مقابل، افراد دارای سبک‌های دلبستگی نایمن اغلب با ترس از

تعهد زناشویی یکی از بنیادی‌ترین مؤلفه‌های کیفیت روابط خانوادگی و از مهم‌ترین عوامل حفظ ثبات، انسجام و دوام زندگی مشترک به شمار می‌رود. در دهه‌های اخیر، پژوهشگران حوزه خانواده و روان‌شناسی زوجین توجه ویژه‌ای به مفهوم تعهد زناشویی داشته‌اند، زیرا این سازه نقش تعیین‌کننده‌ای در پیشگیری از تعارضات زناشویی، افزایش رضایت از زندگی مشترک، ارتقای سلامت روان و کاهش احتمال طلاق ایفا می‌کند. تعهد زناشویی فراتر از صرف تمایل به ادامه زندگی مشترک است و به نوعی سرمایه‌گذاری روان‌شناختی، هیجانی و اخلاقی در رابطه اشاره دارد که موجب می‌شود زوجین حتی در شرایط دشوار نیز برای حفظ رابطه تلاش کنند (Betchen, 2025). مطالعات نشان داده‌اند افرادی که از سطح بالاتری از تعهد زناشویی برخوردار هستند، رضایت بیشتری از زندگی مشترک داشته و روابط پایدارتر و سازنده‌تری را تجربه می‌کنند (Hosseinpour Davani et al., 2024). در مقابل، کاهش تعهد زناشویی با افزایش تعارضات، بی‌ثباتی خانوادگی، کاهش کیفیت ارتباطات زوجین و افزایش احتمال خیانت زناشویی همراه است (Belu & O'Sullivan, 2024; Warach et al., 2024).

اهمیت بررسی تعهد زناشویی در میان دانشجویان متأهل از آن جهت دوچندان می‌شود که این گروه همزمان با چالش‌های تحصیلی، اقتصادی و خانوادگی متعددی مواجه هستند. دوران دانشجویی به عنوان یکی از مراحل حساس رشد بزرگسالی، با مسئولیت‌های تحصیلی، تصمیم‌گیری‌های شغلی و تحولات هویتی همراه است و ازدواج در این دوره می‌تواند فشارهای مضاعفی را بر فرد تحمیل کند (Asghari, 2024). از سوی دیگر، ازدواج در سنین پایین یا در دوران تحصیل ممکن است با دشواری‌هایی در سازگاری نقش‌های همسری و دانشجویی همراه باشد که بر کیفیت رابطه زناشویی تأثیر می‌گذارد (Zulfa et al., 2024). در چنین شرایطی، وجود تعهد زناشویی بالا می‌تواند

مختل، دیگرجهت‌مندی و گوش‌به‌زنگی و بازداری طبقه‌بندی می‌شوند و نحوه تفسیر فرد از رویدادهای بین‌فردی را شکل می‌دهند (Garavand, 2022). افراد دارای طرحواره‌های ناسازگار اولیه معمولاً روابط بین‌فردی خود را از دریچه باورهای ناکارآمد و تحریف‌شده ارزیابی می‌کنند و همین امر می‌تواند موجب بروز مشکلاتی در روابط صمیمانه آنان شود (Grabowska, 2023). پژوهش‌های متعددی نقش طرحواره‌های ناسازگار اولیه را در کیفیت روابط زناشویی مورد بررسی قرار داده‌اند. نتایج نشان می‌دهد که وجود طرحواره‌های ناسازگار با کاهش رضایت زناشویی، افزایش تعارضات بین زوجین و ضعف در کیفیت ارتباطات خانوادگی همراه است (Fernando et al., 2024; Kover et al., 2024). به طور خاص، حوزه‌های بریدگی و طرد و خودگردانی مختل به عنوان قوی‌ترین پیش‌بینی‌کننده‌های مشکلات زناشویی شناخته شده‌اند، زیرا این طرحواره‌ها احساس ناامنی، بی‌اعتمادی و ناتوانی در برقراری روابط پایدار را تقویت می‌کنند (Moradi Davijani et al., 2024). پژوهش‌های داخلی نیز نشان داده‌اند که طرحواره‌های ناسازگار اولیه می‌توانند تعهد زناشویی را به طور مستقیم و غیرمستقیم کاهش دهند (Amirarjomandi et al., 2021; Mohammadali-Nejad Sayar, 2023; Rabiei et al., 2024). همچنین یافته‌های بین‌المللی بیانگر آن است که کاهش شدت طرحواره‌های ناسازگار اولیه با افزایش رضایت و تعهد در روابط عاشقانه همراه است (Ginalska & Cichopek, 2025).

از منظر نظری، ارتباط میان سبک‌های دلبستگی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه نیز قابل توجه است. هر دو سازه ریشه در تجارب اولیه کودکی دارند و به عنوان الگوهای پایدار شناختی-هیجانی عمل می‌کنند که روابط بین‌فردی بزرگسالی را هدایت می‌نمایند. پژوهش‌ها نشان داده‌اند که سبک‌های دلبستگی ناایمن با شکل‌گیری طرحواره‌های ناسازگار اولیه مرتبط هستند و این طرحواره‌ها می‌توانند اثرات منفی دلبستگی ناایمن را بر روابط عاطفی تشدید

تردشدگی، بی‌اعتمادی، اجتناب از صمیمیت یا وابستگی افراطی مواجه هستند که می‌تواند کیفیت روابط عاطفی آنان را تحت تأثیر قرار دهد (Haghi-Khalifeh et al., 2024).

مطالعات متعدد ارتباط سبک‌های دلبستگی با شاخص‌های مختلف عملکرد زناشویی را تأیید کرده‌اند. یافته‌های پژوهش‌ها نشان داده‌اند که سبک دلبستگی ایمن با رضایت زناشویی، صمیمیت و ثبات روابط ارتباط مثبت دارد، در حالی که سبک‌های اجتنابی و اضطرابی با تعارضات زناشویی، بی‌ثباتی رابطه و کاهش رضایت زناشویی همراه هستند (Mirzakhani et al., 2024; Tardast et al., 2024). همچنین مشخص شده است که افراد دارای دلبستگی ناایمن بیش از دیگران در معرض گرایش به خیانت زناشویی قرار دارند (Panahali et al., 2023; Salehzadeh et al., 2024). پژوهشی دیگر، دلبستگی ناایمن به عنوان یکی از عوامل مؤثر بر کاهش تعهد در زوج‌های دارای تعارض شناسایی شد (Labonté et al., 2023). نتایج مطالعات جدید نیز نشان داده‌اند که آمادگی برای تعهد در روابط عاشقانه به طور معناداری تحت تأثیر جهت‌گیری‌های دلبستگی افراد قرار دارد (Yang et al., 2025). افزون بر این، پژوهش‌های داخلی نیز نقش سبک‌های دلبستگی را در رضایت زناشویی، طلاق عاطفی و تعهد زناشویی تأیید کرده‌اند (Ghanbari et al., 2025; Osia, 2023; Rezapur, 2022).

در کنار سبک‌های دلبستگی، طرحواره‌های ناسازگار اولیه نیز از جمله متغیرهای مهمی هستند که می‌توانند کیفیت روابط زناشویی را تحت تأثیر قرار دهند. طرحواره‌های ناسازگار اولیه به باورها، هیجان‌ها و الگوهای شناختی عمیق و فراگیری اشاره دارند که در نتیجه ارضا نشدن نیازهای اساسی هیجانی در دوران کودکی شکل می‌گیرند و در طول زندگی تداوم می‌یابند (Mirabdulazimi & Madahi, 2024). این طرحواره‌ها در پنج حوزه اصلی شامل بریدگی و طرد، خودگردانی و عملکرد مختل، محدودیت‌های

زوجین سودمند باشد (Abutalebi-Adergani, 2022; Rezapur, 2022). همچنین یافته‌های چنین پژوهش‌هایی می‌تواند به توسعه مدل‌های نظری جامع‌تر درباره عوامل مؤثر بر تعهد زناشویی کمک کند و درک عمیق‌تری از فرایندهای زیربنایی ثبات روابط عاشقانه فراهم آورد. بنابراین، پژوهش حاضر با هدف تعیین نقش سبک‌های دلبستگی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه در پیش‌بینی تعهد زناشویی دانشجویان زن متأهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهر قدس انجام شد.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر شیوه گردآوری داده‌ها، توصیفی از نوع همبستگی با طرح پیش‌بینی (همبستگی پیش‌بین) بود. جامعه آماری پژوهش را کلیه دانشجویان زن متأهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهر قدس در سه ماهه اول سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ تشکیل دادند که تعداد آن‌ها ۴۹۶۰ نفر بود. فرایند جمع‌آوری داده‌ها در بازه زمانی دو ماهه مهر و آبان سال ۱۴۰۴ صورت گرفت.

برای اطمینان از کفایت حجم نمونه در تحلیل رگرسیون چندگانه گام‌به‌گام، قاعده کلاین (۲۰۲۳) مبنی بر نسبت ۱۰ تا ۱۵ آزمودنی به ازای هر متغیر پیش‌بین مدنظر قرار گرفت. با احتساب ۳ مؤلفه سبک‌های دلبستگی (ایمن، اجتنابی، اضطرابی-دوسوگرا) و ۵ مؤلفه طرحواره‌های ناسازگار اولیه (بریدگی/طرد، خودگردانی و عملکرد مختل، دیگرجهت‌مندی، گوش‌به‌زنگی بیش از حد و بازداری، محدودیت‌های مختل) - جمعاً ۸ متغیر پیش‌بین - حجم نمونه ۳۵۷ نفری این شرط (نیازمند حداقل ۸۰ تا ۱۲۰ نفر) را به خوبی تأمین می‌نماید. افزون بر این، دلاور (۱۴۰۱) حداقل حجم نمونه قابل قبول برای پژوهش‌های همبستگی را ۵۰ نفر پیشنهاد کرده است؛ بنابراین حجم نمونه حاضر از کفایت لازم برخوردار است.

کنند (Garavand, 2022). به عبارت دیگر، تجارب اولیه نایمن نه تنها موجب شکل‌گیری الگوهای دلبستگی ناکارآمد می‌شوند، بلکه زمینه‌ساز شکل‌گیری طرحواره‌هایی مانند رهاشدگی، بی‌اعتمادی و نقص نیز خواهند شد که در نهایت کیفیت روابط عاشقانه و میزان تعهد زناشویی را کاهش می‌دهند (Fernando et al., 2024; Ginalska & Cichopek, 2025).

با وجود اهمیت نظری و کاربردی سبک‌های دلبستگی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه، بررسی پیشینه پژوهش نشان می‌دهد که اغلب مطالعات این دو متغیر را به صورت جداگانه مورد مطالعه قرار داده‌اند. بخشی از پژوهش‌ها بر نقش سبک‌های دلبستگی در تعهد زناشویی تمرکز داشته‌اند (Ghanbari et al., 2025; Osia, 2023) و برخی دیگر تأثیر طرحواره‌های ناسازگار اولیه بر کیفیت روابط زناشویی را بررسی کرده‌اند (Amirarjomandi et al., 2021; Rabiei et al., 2024). با این حال، پژوهش‌های محدودی به بررسی همزمان این دو سازه در قالب یک مدل واحد پرداخته‌اند. افزون بر این، بخش عمده مطالعات پیشین بر زوج‌های عمومی یا نمونه‌های بالینی متمرکز بوده‌اند و دانشجویان زن متأهل به عنوان گروهی با ویژگی‌ها و چالش‌های خاص کمتر مورد توجه قرار گرفته‌اند. این در حالی است که فشارهای ناشی از همزمانی نقش دانشجویی و همسری می‌تواند روابط زناشویی این گروه را به طور ویژه تحت تأثیر قرار دهد (Asghari, 2024; Zulfa et al., 2024).

از سوی دیگر، شناسایی عوامل روان‌شناختی مرتبط با تعهد زناشویی می‌تواند پیامدهای کاربردی مهمی برای مراکز مشاوره خانواده، مراکز مشاوره دانشجویی و برنامه‌های آموزشی و پیشگیرانه داشته باشد. سبک‌های دلبستگی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه هر دو از جمله متغیرهایی هستند که قابلیت اصلاح و تعدیل از طریق مداخلات روان‌شناختی را دارند و بنابراین شناخت نقش آنها می‌تواند در طراحی برنامه‌های مؤثر برای ارتقای کیفیت روابط

گذاشتن بیش از ۱۰٪ سوالات هر پرسشنامه؛ (ب) ارائه الگوی پاسخ‌دهی نامعتبر یا مشکوک (مانند انتخاب یک گزینه برای تمام آیتم‌ها)؛ (ج) عدم تمایل به مشارکت در پژوهش در هر مرحله.

پژوهش حاضر با رعایت کامل اصول اخلاقی کمیته‌های اخلاق در پژوهش‌های علوم انسانی و مفاد اعلامیه هلسینکی (نسخه ۲۰۱۳) انجام شد. پیش از اجرا، اهداف کلی پژوهش برای شرکت‌کنندگان تشریح و رضایت آگاهانه کتبی کسب شد. به شرکت‌کنندگان اطمینان داده شد که اطلاعات شخصی آن‌ها محرمانه باقی خواهد ماند و نتایج فقط به صورت کلی و بدون ذکر نام افراد گزارش می‌شود. همچنین حق انصراف از پژوهش در هر مرحله برای شرکت‌کنندگان محفوظ بود. پس از اتمام فرایند جمع‌آوری، کلیه داده‌ها به‌صورت ناشناس کدگذاری گردید. شرکت‌کنندگان با سه ابزار زیر مورد سنجش قرار گرفتند:

الف) پرسشنامه سبک‌های دلبستگی هازن و شاور^۱ (۱۹۸۷): این پرسشنامه توسط هازن و شاور (۱۹۸۷) تهیه شده و شامل ۱۵ گویه است که سه سبک دلبستگی ایمن (گویه‌های ۶ تا ۱۰)، نایمن اجتنابی (گویه‌های ۱ تا ۵) و نایمن اضطرابی-دوسوگرا (گویه‌های ۱۱ تا ۱۵) را می‌سنجد. مقیاس پاسخ‌دهی، لیکرت پنج درجه‌ای از ۱ (همیشه) تا ۵ (هرگز) است. دامنه نمره هر سبک از ۵ تا ۲۵ بوده و نمره بالاتر بیانگر شدت بیشتر آن سبک دلبستگی است. هازن و شاور (۱۹۸۷) پایایی بازآزمایی کل پرسشنامه را در فاصله دو ماه ۰/۸۱ و ضریب آلفای کرونباخ را ۰/۸۷ گزارش کردند. روایی سازه با تحلیل عاملی، ۵۰ درصد واریانس را تبیین نمود (به نقل از سانگ^۲ و همکاران، ۲۰۲۰). در ایران، بشارت (۱۳۸۴) روایی محتوایی را با همبستگی نظرات ۱۵ روانشناس بررسی کرد و ضرایب توافق کندال برای سبک‌های ایمن، اجتنابی و اضطرابی-دوسوگرا را به ترتیب ۰/۸۰، ۰/۶۱ و ۰/۵۷ به دست آورد. پایایی بازآزمایی در

از میان دانشجویان زن متأهل واجد شرایط، تعداد ۳۷۰ نفر با استفاده از روش نمونه‌گیری غیرتصادفی در دسترس انتخاب شدند. پس از تکمیل پرسشنامه‌ها، پرسشنامه‌های ۱۳ نفر به دلیل ناقص بودن یا مخدوش بودن (پاسخ‌دهی الگومند یا انتخاب یک گزینه برای تمام آیتم‌ها) از فرایند پژوهش کنار گذاشته شد و در نهایت داده‌های ۳۵۷ نفر وارد مرحله تحلیل گردید. جمع‌آوری داده‌ها به صورت میدانی (حضور) انجام پذیرفت. بدین منظور، پژوهشگر با مراجعه مستقیم به دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهر قدس، پس از شناسایی دانشجویان زن متأهل و ارائه توضیحات کامل درباره هدف پژوهش، پرسشنامه‌های کاغذی را در اختیار آنان قرار داد. در ابتدای فرایند، کلیه شرکت‌کنندگان با برگه راهنما شامل اطلاعات کامل مطالعه (هدف پژوهش، مدت زمان تقریبی پاسخگویی، محرمانه بودن داده‌ها) و فرم رضایت آگاهانه مواجه شدند. ادامه فرایند تنها پس از امضای رضایت‌نامه کتبی امکان‌پذیر بود. جهت اطمینان از یکپارچگی داده‌ها، ترتیب ارائه آیتم‌ها و سوالات در تمامی پرسشنامه‌ها به‌صورت استاندارد و یکسان تنظیم گردید. برای جلوگیری از پاسخگویی ناقص، برگه‌ها در محل کنترل می‌شد و در صورت مشاهده نواقص، از شرکت‌کننده خواسته می‌شد موارد باقی‌مانده را تکمیل کند. محدودیت زمانی برای پاسخگویی در نظر گرفته نشده و اجرا به صورت انفرادی بود.

معیارهای ورود به پژوهش عبارت بودند از: الف) دانشجوی زن متأهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهر قدس؛ (ب) دامنه سنی بین ۱۸ تا ۴۵ سال؛ (ج) حداقل یک سال از تاریخ ازدواج گذشته باشد؛ (د) عدم ابتلا به اختلالات روان‌شناختی جدی و عدم مصرف داروهای اعصاب و روان (بر اساس خودگزارشی)؛ (ه) ارائه رضایت آگاهانه و داوطلبانه برای شرکت در پژوهش. معیارهای خروج از مطالعه شامل: الف) پاسخگویی ناقص یا ناقص

² Sung, Y.

1 . Hazan and Shaver Attachment Styles Questionnaire (AAQ)

بازداری، و محدودیت‌های مختل به ترتیب ۰/۷۹، ۰/۸۴، ۰/۸۱، ۰/۹۲، ۰/۹۱، محاسبه شد.

ج) پرسشنامه تعهد زناشویی^۳ آدامز و جونز^۴ (۱۹۹۷): این پرسشنامه توسط آدامز و جونز (۱۹۹۷) ساخته شده و شامل ۴۴ گویه است که سه مؤلفه تعهد شخصی (گویه‌های ۱ تا ۱۰)، تعهد اخلاقی (گویه‌های ۱۱ تا ۲۲) و تعهد ساختاری (گویه‌های ۲۳ تا ۴۴) را می‌سنجد. پاسخ‌ها بر مبنای مقیاس لیکرت پنج درجه‌ای از ۱ (کاملاً مخالفم) تا ۵ (کاملاً موافقم) نمره‌گذاری می‌شود. گویه‌های ۲، ۴، ۶، ۷، ۹، ۱۰، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۹، ۲۰ و ۲۲ به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. دامنه نمره کل از ۴۴ تا ۲۲۰ بوده و نمره بالاتر نشان‌دهنده تعهد زناشویی بیشتر است. آدامز و جونز (۱۹۹۷) ضریب آلفای کرونباخ را برای نمره کل ۰/۸۸ و برای مؤلفه‌های تعهد شخصی، اخلاقی و ساختاری به ترتیب ۰/۹۱، ۰/۸۹ و ۰/۸۶ گزارش کردند. روایی محتوایی را با ضریب کاپا ۰/۹۰ و روایی همگرا را با همبستگی ۰/۴۷ با پرسشنامه رضایت زناشویی تأیید نمودند. در ایران، شاه‌سیاه و همکاران (۱۳۸۸) روایی محتوایی را ۰/۷۰ و آلفای کرونباخ نمره کل و مؤلفه‌های سه‌گانه را به ترتیب ۰/۸۵، ۰/۷۹، ۰/۸۲ و ۰/۸۴ و پایایی بازآزمایی را ۰/۸۶ به دست آوردند. امیرارجمندی و همکاران (۱۴۰۰) آلفای کرونباخ مؤلفه‌ها را بین ۰/۷۲ تا ۰/۸۶ گزارش کردند. ربیعی و همکاران (۱۴۰۳) نیز آلفای کرونباخ نمره کل را ۰/۹۴ و برای مؤلفه‌های تعهد شخصی، اخلاقی و ساختاری به ترتیب ۰/۸۹، ۰/۸۵ و ۰/۸۳ محاسبه نمودند. در پژوهش حاضر، ضریب آلفای کرونباخ برای نمره کل پرسشنامه تعهد زناشویی ۰/۹۲ به دست آمد.

داده‌های پژوهش با بهره‌گیری از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۲ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. در گام نخست، شاخص‌های توصیفی مربوط به متغیرهای پژوهش و ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نمونه (شامل سن، مقطع

بازه دو هفته بین ۰/۸۲ تا ۰/۸۷ و آلفای کرونباخ بین ۰/۸۳ تا ۰/۸۶ گزارش شد (به نقل از پورمیرزاآقا لنگرودی و همکاران، ۱۴۰۳). حقی خلیفه و همکاران (۱۴۰۳) نیز آلفای کرونباخ را برای سه سبک به ترتیب ۰/۸۰، ۰/۸۱ و ۰/۷۸ محاسبه کردند. در پژوهش حاضر، ضریب آلفای کرونباخ برای سبک‌های دلبستگی ایمن، اجتنابی و اضطرابی-دوسوگرا به ترتیب ۰/۷۶، ۰/۷۴ و ۰/۸۴ به دست آمد.

ب) فرم کوتاه پرسشنامه طرحواره‌های ناسازگار اولیه یانگ (۱۹۹۸): این ابزار توسط یانگ (۱۹۹۸) تهیه شده و شامل ۷۵ گویه است که پنج حوزه طرحواره ناسازگار اولیه را می‌سنجد: بریدگی/طرد (گویه‌های ۱ تا ۲۵)، خودگردانی و عملکرد مختل (گویه‌های ۲۶ تا ۴۵)، دیگرجهت‌مندی (گویه‌های ۴۶ تا ۵۵)، گوش‌به‌زنگی بیش از حد و بازداری (گویه‌های ۵۶ تا ۶۵) و محدودیت‌های مختل (گویه‌های ۶۶ تا ۷۵). پاسخ‌ها بر مبنای مقیاس لیکرت شش درجه‌ای از ۱ (کاملاً غلط) تا ۶ (کاملاً درست) نمره‌گذاری می‌شود. نمره بالاتر نشان‌دهنده شدت بیشتر طرحواره است و نمره میانگین بالاتر از ۳ در هر مؤلفه، بیانگر وجود آن طرحواره می‌باشد (گراوند، ۲۰۲۲). گلاسر^۲ و همکاران (۲۰۰۲) ضرایب آلفای کرونباخ را بین ۰/۸۳ تا ۰/۹۶ و پایایی بازآزمایی را بین ۰/۵۰ تا ۰/۸۲ در جمعیت غیربالینی گزارش کردند (به نقل از دیره و چعبی ایمان، ۱۳۹۹). در ایران، آهی (۱۳۸۴) در نمونه دانشجویان، آلفای کرونباخ را برای زنان ۰/۹۷ و برای مردان ۰/۹۸ به دست آورد (به نقل از سهرابی و همکاران، ۱۳۹۵). سهرابی و همکاران (۱۳۹۵) نیز پایایی کل را ۰/۹۳ و بیشترین پایایی را مربوط به طرحواره شکست (۰/۹۲) گزارش کردند. در پژوهش حاضر، ضریب آلفای کرونباخ برای حوزه‌های بریدگی/طرد، خودگردانی و عملکرد مختل، دیگرجهت‌مندی، گوش‌به‌زنگی و

3 . Dimensions of Commitment Inventory (DCI)

4 . Adams & Jones

1 . Short Form-Young Schema Questionnaire (SF-YSQ)

2 Glaser, B. A.

فصلنامه روانشناسی تجربی و شناختی

سبک‌های دلبستگی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه، تحلیل رگرسیون چندگانه به روش گام‌به‌گام انجام شد.

یافته‌ها

بر اساس یافته‌های توصیفی، از نظر سنی، میانگین و انحراف استاندارد سن افراد نمونه به ترتیب ۳۴/۳۱ و ۷/۵۶ سال بود. از نظر مقطع تحصیلی، بیشترین فراوانی مربوط به مقطع کارشناسی ارشد با ۲۳۸ نفر (۶۶/۷٪) و کمترین فراوانی مربوط به مقطع دکتری با ۱۳ نفر (۳/۶٪) بود. از نظر مدت ازدواج، ۱۳۴ نفر (۳۷/۵٪) دارای ازدواج ۱ تا ۵ سال، ۱۰۱ نفر (۲۸/۳٪) تا ۱۰ سال و ۱۲۲ نفر (۳۴/۲٪) ۱۱ سال و بالاتر بودند. از نظر تعداد فرزندان، ۱۲۱ نفر (۳۳/۹٪) بدون فرزند، ۱۱۶ نفر (۳۲/۵٪) یک فرزند، ۱۱۲ نفر (۳۱/۴٪) دو فرزند و ۸ نفر (۲/۲٪) سه فرزند داشتند.

تحصیلی، مدت ازدواج و تعداد فرزندان) گزارش شد. به منظور اطمینان از رعایت پیش‌فرض‌های لازم جهت استفاده از روش‌های پارامتریک، نرمال بودن توزیع متغیرها از طریق بررسی ضرایب چولگی و کشیدگی ارزیابی گردید، چرا که در نمونه‌های بزرگتر از ۲۰۰ نفر، این روش‌ها بر آزمون‌های کولموگروف-سمیرنوف ترجیح داده می‌شوند (دمیر، ۲۰۲۲). در ادامه، مفروضه‌های رگرسیون خطی شامل خطی بودن روابط (با استفاده از نسبت F خطی بودن به F انحراف از خطی بودن)، استقلال خطاها (آزمون دوربین-واتسون)، عدم چندمخطی (بر اساس شاخص‌های تحمل و عامل تورم واریانس (VIF)) و نرمال بودن باقیمانده‌ها آزمون شد. سپس روابط بین مؤلفه‌های پژوهش (سبک‌های دلبستگی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه با تعهد زناشویی و مؤلفه‌های آن) از طریق محاسبه ضرایب همبستگی پیرسون بررسی گردید. در مرحله بعد، به منظور آزمون پیش‌بینی تعهد زناشویی بر اساس

جدول ۱. شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	چولگی	کشیدگی
سبک دلبستگی ایمن	۱۳/۳۵۰	۲/۳۹۶	-۰/۱۹۹	۰/۴۴۵
سبک دلبستگی نایمن اجتنابی	۱۹/۱۷۳	۲/۸۸۰	-۰/۹۰۵	۲/۶۱۳
سبک دلبستگی نایمن اضطرابی-دوسوگرا	۱۸/۴۷۹	۲/۷۵۰	-۰/۱۸۲	۰/۴۹۱
بعد طرحواره بریدگی و طرد	۴۷/۱۸۴	۱۶/۸۲۴	۱/۶۴۷	۴/۰۲۶
بعد طرحواره خودگردانی و عملکرد مختل	۳۶/۷۸۹	۱۴/۸۳۱	۱/۳۱۴	۱/۸۹۰
بعد طرحواره محدودیت‌های مختل	۲۳/۲۸۸	۹/۸۶۱	۱/۱۰۳	۱/۳۲۸
بعد طرحواره دیگر جهت‌مندی	۲۲/۹۱۶	۸/۸۵۳	۰/۵۲۹	-۰/۳۰۹
بعد طرحواره گوش‌به‌زنگی بیش‌ازحد و بازداری	۲۳/۰۶۷	۷/۵۱۸	۰/۳۵۵	۰/۰۲۷
نمره کل تعهد زناشویی	۱۵۸/۷۳۱	۲۴/۹۰۲	-۰/۸۵۲	۰/۵۵۸
تعهد شخصی	۳۶/۸۱۵	۶/۵۳۱	-۰/۵۲۵	۰/۰۶۶
تعهد اخلاقی	۴۲/۴۹۵	۷/۱۵۸	-۰/۸۴۰	۰/۶۰۱
تعهد ساختاری	۷۹/۴۲۰	۱۴/۳۶۴	-۰/۵۲۶	۰/۲۴۶

در جدول ۱، شاخص‌های توصیفی (میانگین و انحراف استاندارد) برای متغیرهای اصلی و مؤلفه‌های آن‌ها ارائه شده است. بالاترین میانگین در میان سبک‌های دلبستگی مربوط به سبک نایمن اجتنابی (۱۹۰/۱۷۳ ± ۲۰/۸۸۰) و در

کمترین میانگین مربوط به سبک دلبستگی ایمن (۱۳۰/۳۵۰ ± ۲۰/۳۹۶) بود. در میان ابعاد طرحواره‌های ناسازگار اولیه، بالاترین میانگین مربوط به بعد بریدگی و طرد (۴۷/۱۸۴ ± ۱۶/۸۲۴) و کمترین میانگین مربوط به بعد

در جدول ۱، شاخص‌های توصیفی (میانگین و انحراف استاندارد) برای متغیرهای اصلی و مؤلفه‌های آن‌ها ارائه شده است. بالاترین میانگین در میان سبک‌های دلبستگی مربوط به سبک نایمن اجتنابی (۱۹۰/۱۷۳ ± ۲۰/۸۸۰) و

دوره چهارم، شماره سوم

تعهد شخصی ($r=0/257$)، تعهد اخلاقی ($r=0/371$)، و تعهد ساختاری ($r=0/245$) رابطه مثبت و معنادار وجود دارد ($p<0/001$) بدین معنا که با افزایش نمرات دلبستگی ایمن، میزان تعهد زناشویی و مؤلفه‌های آن افزایش می‌یابد. در مقابل، بین سبک دلبستگی ناایمن اجتنابی با نمره کل تعهد زناشویی ($r=-0/194$) و مؤلفه‌های تعهد شخصی ($r=-0/202$)، تعهد اخلاقی ($r=-0/213$) و تعهد ساختاری ($r=-0/138$) رابطه منفی و معنادار وجود دارد ($p<0/001$). همچنین، بین سبک دلبستگی ناایمن اضطرابی-دوسوگرا با نمره کل تعهد زناشویی ($r=-0/223$) و مؤلفه‌های تعهد شخصی ($r=-0/140$)، تعهد اخلاقی ($r=-0/225$) و تعهد ساختاری ($r=-0/212$) رابطه منفی و معنادار وجود دارد ($p<0/001$). به همین ترتیب، بین تمامی ابعاد پنج‌گانه طرحواره‌های ناسازگار اولیه (بریدگی و طرد) ($r=-0/415$)، خودگردانی و عملکرد مختل ($r=-0/477$)، محدودیت‌های مختل ($r=-0/406$) و دیگرجهت‌مندی ($r=-0/209$)، و گوش‌به‌زنگی بیش از حد و بازداری ($r=-0/215$) با نمره کل تعهد زناشویی رابطه منفی و معنادار وجود داشت. همچنین رابطه این ابعاد با مؤلفه‌های تعهد شخصی، اخلاقی و ساختاری نیز منفی و معنادار بود (دامنه r از $-0/160$ تا $0/503$).

دیگرجهت‌مندی ($22,916 \pm 8,853$) بود. میانگین نمره کل تعهد زناشویی $158,731 \pm 24,902$ به دست آمد. همچنین میانگین مؤلفه‌های تعهد شخصی، تعهد اخلاقی و تعهد ساختاری به ترتیب $36,815 \pm 6,531$ ، $42,495 \pm 7,158$ و $79,420 \pm 14,364$ بود. نتایج بررسی ضرایب چولگی و کشیدگی نیز نشان داد که تمامی مقادیر چولگی و کشیدگی در دامنه -2 تا $+2$ قرار دارند؛ بنابراین فرضیه نرمال بودن توزیع داده‌ها پذیرفته شد و استفاده از آزمون‌های پارامتریک (همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه) مجاز گردید. مقدار آماره دوربین-واتسون برای بررسی استقلال خطاها برابر با $1,922$ به دست آمد که در محدوده قابل قبول ($1,5$ تا $2,5$) قرار دارد، لذا فرض استقلال باقیمانده‌ها تأیید می‌شود. همچنین شاخص‌های تحمل در تمام متغیرهای پیش‌بین بالاتر از 10 (دامنه $0,465$ تا $0,880$) و مقادیر VIF کمتر از 10 (حداکثر VIF معادل $2,151$) بودند، که نشان‌دهنده عدم وجود چندهمخطی معنادار میان متغیرهای پیش‌بین است.

به منظور ارزیابی رابطه خطی معنادار بین متغیرهای پژوهش، ضرایب همبستگی پیرسون بین سبک‌های دلبستگی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه با تعهد زناشویی و مؤلفه‌های آن محاسبه شد (جدول ۳). یافته‌ها نشان داد که بین سبک دلبستگی ایمن با نمره کل تعهد زناشویی ($r=0/315$)، و مؤلفه‌های

جدول ۲. نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون

متغیر	تعهد شخصی R	تعهد اخلاقی r	تعهد ساختاری R	نمره کل تعهد زناشویی r
سبک دلبستگی ایمن	0/257**	0/371**	0/245**	0/315**
سبک دلبستگی ناایمن اجتنابی	-0/202**	-0/213**	-0/138**	-0/194**
سبک دلبستگی ناایمن اضطرابی-دوسوگرا	-0/140**	-0/225**	-0/212**	-0/223**
طرحواره بریدگی و طرد	-0/503**	-0/434**	-0/446**	-0/415**
طرحواره خودگردانی و عملکرد مختل	-0/422**	-0/452**	-0/409**	-0/477**
طرحواره محدودیت‌های مختل	-0/358**	-0/317**	-0/384**	-0/406**
طرحواره دیگر جهت‌مندی	-0/251**	-0/215**	-0/298**	-0/209**
طرحواره گوش‌به‌زنگی بیش‌از‌حد و بازداری	-0/243**	-0/160**	-0/183**	-0/215**

** : سطح معناداری $p < 0/01$ (دو دامنه)

فصلنامه روانشناسی تجربی و شناختی

را پیش‌بینی کنند. به ترتیب طرحواره بریدگی و طرد، سبک دلبستگی ایمن، سبک دلبستگی نایمن اضطرابی-دوسوگرا، طرحواره خودگردانی و عملکرد مختل، سبک دلبستگی نایمن اجتنابی قادرند به‌طور سلسله‌مراتبی تعهد زناشویی دانشجویان زن متأهل را به‌طور معنادار پیش‌بینی کنند که در این میان سهم طرحواره بریدگی و طرد ۲۶/۴ درصد، سبک دلبستگی ایمن ۸/۸ درصد، سبک دلبستگی نایمن اضطرابی-دوسوگرا ۲/۸ درصد، طرحواره خودگردانی و عملکرد مختل ۰/۸ درصد، و سبک دلبستگی نایمن اجتنابی ۰/۷ درصد است. در مجموع این متغیرها قادرند ۳۹/۵ درصد از میزان تغییرات متغیر ملاک را پیش‌بینی کنند ($R^2=0/395$). همچنین، میزان F مشاهده شده برای متغیرهای پیش‌بین در سطح ۰/۰۰۱ معنادار است. این یافته نشان می‌دهد که این متغیرها قادر به پیش‌بینی تعهد زناشویی دانشجویان زن متأهل هستند.

به در این پژوهش، به منظور پیش‌بینی تعهد زناشویی از تحلیل رگرسیون چندگانه به روش سلسله‌مراتبی استفاده شد. با توجه به مبانی نظری و یافته‌های پیشین، متغیرها در پنج گام وارد مدل شدند: گام اول: طرحواره بریدگی و طرد (به دلیل نقش بنیادین آن در بدبینی رابطه‌ای)، گام دوم: سبک دلبستگی ایمن (به عنوان عامل محافظتی)، گام سوم: سبک دلبستگی اضطرابی-دوسوگرا، گام چهارم: طرحواره خودگردانی و عملکرد مختل، گام پنجم: سبک دلبستگی اجتنابی. در هر گام، آماره تغییرات F و سطح معناداری تغییرات R^2 محاسبه گردید. این روش نسبت به روش گام‌به‌گام خودکار، مبتنی بر تئوری بوده و خطر بیش برآزش را کاهش می‌دهد (تاباچینک و فیدل، ۲۰۱۹). نتایج تحلیل رگرسیون (جدول ۳) نشان داد در گام پایانی، از بین متغیرهای پیش‌بین پنج متغیر توانستند به‌طور تفکیکی تغییرات تعهد زناشویی دانشجویان زن متأهل

جدول ۳. خلاصه مدل رگرسیون، تحلیل واریانس و مشخصه‌های آماری رگرسیون تعهد زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه

گام	مدل	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	P	R	R ²	R ² تعدیل شده	ΔR^2
۱ طرحواره بریدگی و طرد	رگرسیون باقیمانده	۵۸۳۱۰/۶۶۸	۱	۵۸۳۱۰/۶۶۸	۱۲۷/۴۲۱	۰/۰۰۱	۰/۵۱۴	۰/۲۶۲	۰/۳۶۴	
۲ سبک دلبستگی ایمن	رگرسیون باقیمانده	۷۷۶۸۷/۱۰۸	۲	۳۸۸۴۳/۵۵۴	۹۶/۱۰۵	۰/۰۰۱	۰/۵۹۳	۰/۳۴۸	۰/۰۸۸	
۳ دلبستگی اضطرابی-دوسوگرا	رگرسیون باقیمانده	۸۳۸۶۵/۱۴۲	۳	۲۷۹۵۵/۰۴۷	۷۲/۰۸۲	۰/۰۰۱	۰/۶۱۶	۰/۳۷۵	۰/۰۲۸	
۴ طرحواره خودگردانی مختل	رگرسیون باقیمانده	۸۵۶۵۰/۷۱۹	۴	۲۱۴۱۲/۶۸۰	۵۵/۷۸۴	۰/۰۰۱	۰/۶۲۳	۰/۳۸۱	۰/۰۰۸	
۵ دلبستگی اجتنابی	رگرسیون باقیمانده	۸۷۲۲۵/۱۴۹	۵	۱۷۴۴۵/۰۳۰	۴۵/۸۵۳	۰/۰۰۱	۰/۶۲۹	۰/۳۸۶	۰/۰۰۷	

در جدول ۴ نیز ضرایب رگرسیون استاندارد نشده و استاندارد شده و

بررسی معناداری این ضرایب گزارش شده است.

دوره چهارم، شماره سوم

جدول ۴. ضرایب رگرسیون گام به گام تعهد زناشویی دانشجویان زن متأهل روی متغیرهای پیش‌بین

متغیرها	B	خطای استاندارد b	β	t	P
عدد ثابت (a)	۲۰۰/۰۵۰	۱۲/۴۳۹		۱۶/۰۸۳	۰/۰۰۱
طرحواره بریدگی و طرد	-۰/۶۲۴	۰/۰۸۹	-۰/۴۲۲	-۶/۹۷۷	۰/۰۰۱
سبک دلبستگی ایمن	۲/۴۰۰	۰/۴۶۰	۰/۲۳۱	۵/۲۲۱	۰/۰۰۱
سبک دلبستگی نایمن اضطرابی-دوسوگرا	-۱/۰۶۳	۰/۴۲۴	-۰/۱۱۷	-۲/۵۰۶	۰/۰۱۳
طرحواره خودگردانی و عملکرد مختل	-۰/۲۱۱	۰/۱۰۲	-۰/۱۲۶	-۲/۰۶۸	۰/۰۳۹
سبک دلبستگی نایمن اجتنابی	-۰/۸۵۹	۰/۴۲۲	-۰/۰۹۹	-۲/۰۳۴	۰/۰۴۳

شامل بریدگی و طرد، خودگردانی و عملکرد مختل، محدودیت‌های مختل، دیگرجهت‌مندی و گوش‌به‌زنگی و بازداری با تعهد زناشویی رابطه منفی و معناداری نشان دادند. افزون بر این، نتایج تحلیل رگرسیون آشکار ساخت که طرحواره بریدگی و طرد، سبک دلبستگی ایمن، سبک دلبستگی نایمن اضطرابی-دوسوگرا، طرحواره خودگردانی و عملکرد مختل و سبک دلبستگی نایمن اجتنابی قادرند بخش قابل توجهی از واریانس تعهد زناشویی را تبیین کنند.

نخستین یافته پژوهش حاضر نشان داد که سبک دلبستگی ایمن با تعهد زناشویی رابطه مثبت و سبک‌های دلبستگی نایمن با تعهد زناشویی رابطه منفی دارند. این یافته با نتایج پژوهش‌های پیشین همسو است که نشان داده‌اند افراد دارای دلبستگی ایمن از رضایت زناشویی، صمیمیت و تعهد بیشتری برخوردار هستند، در حالی که سبک‌های دلبستگی نایمن با مشکلات ارتباطی،

بی‌ثباتی روابط و کاهش تعهد همراه‌اند (Khadijah, 2024; Osia, 2023; Rezapur, 2022; Tardast et al., 2024; Yang et al., 2025).

همچنین نتایج پژوهش حاضر با یافته‌های مطالعاتی که ارتباط دلبستگی نایمن با خیانت زناشویی، طلاق عاطفی و کاهش رضایت از رابطه را گزارش کرده‌اند، همخوانی دارد (Ghanbari et al., 2025; Panahali et al., 2023; Savira, 2023). افزون بر این، پژوهش‌های بین‌المللی نیز نشان داده‌اند که افراد دارای دلبستگی ایمن آمادگی

با توجه به جدول ۴ اثر طرحواره بریدگی و طرد، سبک دلبستگی ایمن، سبک دلبستگی نایمن اضطرابی-دوسوگرا، طرحواره خودگردانی و عملکرد مختل، سبک دلبستگی نایمن اجتنابی به ترتیب $\beta = -0/422$ ، $\beta = 0/231$ ، $\beta = -0/117$ ، $\beta = -0/126$ ، $\beta = -0/099$ است که از این بین متغیر سبک دلبستگی ایمن به صورت مثبت و متغیرهای سبک دلبستگی نایمن اجتنابی، سبک دلبستگی نایمن اضطرابی-دوسوگرا، طرحواره بریدگی و طرد، و طرحواره خودگردانی و عملکرد مختل به صورت منفی تغییرات تعهد زناشویی دانشجویان زن متأهل را پیش‌بینی می‌کنند؛ یعنی با افزایش سطوح سبک دلبستگی ایمن؛ و کاهش سطوح سبک دلبستگی نایمن اجتنابی، طرحواره بریدگی و طرد، و طرحواره خودگردانی و عملکرد مختل؛ شاخص تعهد زناشویی دانشجویان زن متأهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهر قدس افزایش می‌یابد.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر تعیین نقش سبک‌های دلبستگی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه در پیش‌بینی تعهد زناشویی دانشجویان زن متأهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهر قدس بود. یافته‌های پژوهش نشان داد که سبک دلبستگی ایمن با تعهد زناشویی و مؤلفه‌های آن رابطه مثبت و معنادار دارد، در حالی که سبک‌های دلبستگی نایمن اجتنابی و اضطرابی-دوسوگرا با تعهد زناشویی رابطه منفی و معنادار دارند. همچنین تمامی ابعاد طرحواره‌های ناسازگار اولیه

همخوانی دارد (Fernando et al., 2024; Ginalska & Cichopek, 2025; Grabowska, 2023). نتایج این مطالعات نشان می‌دهد افرادی که دارای طرحواره‌های ناسازگار قوی‌تری هستند، روابط عاطفی خود را از دریچه باورهای منفی و تحریف‌شده تفسیر می‌کنند و همین امر بر میزان تعهد آنان تأثیر منفی می‌گذارد.

از منظر نظری، طرحواره‌های ناسازگار اولیه حاصل ناکامی در ارضای نیازهای بنیادین هیجانی در دوران کودکی هستند و در طول زندگی به عنوان الگوهای پایدار شناختی و هیجانی عمل می‌کنند (Garavand, 2022; Mirabdulazimi & Madahi, 2024). به عنوان مثال، افرادی که در حوزه بریدگی و طرد نمرات بالاتری دارند، انتظار دارند توسط دیگران رها یا طرد شوند و در نتیجه به سختی می‌توانند به روابط پایدار و متعهدانه اعتماد کنند. چنین افرادی اغلب در روابط زناشویی نسبت به نیت‌ها و رفتارهای همسر بدبین هستند و همواره احتمال شکست رابطه را در ذهن خود مجسم می‌کنند. این وضعیت نه تنها تعهد شخصی را تضعیف می‌کند، بلکه تعهد اخلاقی و ساختاری را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد. به همین ترتیب، طرحواره خودگردانی و عملکرد مختل باعث می‌شود فرد خود را ناتوان، وابسته یا فاقد شایستگی لازم برای اداره زندگی بداند و در نتیجه نتواند نقش مؤثری در حفظ و تقویت رابطه زناشویی ایفا کند (Fernando et al., 2024; Kover et al., 2024).

از سوی دیگر، طرحواره محدودیت‌های مختل می‌تواند باعث خودمحوری، ضعف در کنترل تکانه‌ها و ناتوانی در پذیرش مسئولیت‌های زندگی مشترک شود. چنین ویژگی‌هایی با ماهیت تعهد زناشویی که مستلزم فداکاری، مسئولیت‌پذیری و توجه به نیازهای همسر است، در تضاد قرار دارد. همچنین طرحواره دیگرجهت‌مندی گرچه در ظاهر با فداکاری برای دیگران همراه است، اما اغلب از نیاز افراطی به تأیید و ترس از طرد ناشی می‌شود و

بیشتری برای ورود به روابط متعهدانه و حفظ آنها دارند، در حالی که افراد دارای دلبستگی اجتنابی یا اضطرابی در حفظ تعهد پایدار با دشواری مواجه می‌شوند (Fuchshuber et al., 2025; Wasström, 2024).

در تبیین این یافته می‌توان به نظریه دلبستگی اشاره کرد که بر نقش تجارب اولیه کودک با مراقبان اصلی در شکل‌گیری مدل‌های کاری درونی تأکید دارد. افراد دارای دلبستگی ایمن معمولاً خود را شایسته عشق و دیگران را قابل اعتماد تلقی می‌کنند و به همین دلیل در روابط عاشقانه بزرگسالی نیز توانایی بیشتری برای اعتماد، ابراز هیجان و حفظ تعهد دارند (Sagone et al., 2023; Tiller et al., 2025). این افراد در مواجهه با تعارضات زناشویی کمتر به اجتناب یا کناره‌گیری روی می‌آورند و بیشتر به حل مسئله و حفظ رابطه تمایل دارند. در مقابل، افراد دارای سبک دلبستگی اجتنابی معمولاً از صمیمیت هیجانی گریزان هستند و تعهد را تهدیدی برای استقلال خود تلقی می‌کنند. از سوی دیگر، افراد دارای دلبستگی اضطرابی-دوسوگرا گرچه نیاز شدیدی به نزدیکی دارند، اما به دلیل ترس مزمن از طردشدگی و رهاشدن، همواره احساس ناامنی می‌کنند و همین امر موجب کاهش کیفیت تعهد آنان می‌شود (Fuchshuber et al., 2025; Labonté et al., 2023). بنابراین، سبک‌های دلبستگی را می‌توان یکی از مهم‌ترین بنیان‌های روان‌شناختی تعهد زناشویی دانست.

یافته دوم پژوهش نشان داد که تمامی ابعاد طرحواره‌های ناسازگار اولیه با تعهد زناشویی رابطه منفی و معنادار دارند. این یافته با نتایج مطالعات متعددی همسو است که تأثیر منفی طرحواره‌های ناسازگار بر رضایت، صمیمیت، کیفیت ارتباط و ثبات زناشویی را گزارش کرده‌اند (Amirarjomandi et al., 2021; Kover et al., 2024; Mohammadali-Nejad Sayar, 2023; Moradi Davijani et al., 2024; Rabiei et al., 2024). همچنین یافته حاضر با پژوهش‌هایی که نقش طرحواره‌های ناسازگار اولیه را در کاهش کیفیت روابط عاشقانه و افزایش مشکلات بین‌فردی تأیید کرده‌اند،

دل بستگی می تواند آثار منفی بسیاری از آسیب های هیجانی گذشته را تعدیل کرده و زمینه را برای شکل گیری روابط متعهدانه فراهم سازد (Fuchshuber et al., 2025; Yang et al., 2025).

به طور کلی، یافته های پژوهش حاضر نشان می دهد که تعهد زناشویی صرفاً تحت تأثیر عوامل بیرونی یا شرایط اجتماعی قرار ندارد، بلکه ریشه های عمیقی در ساختارهای شناختی و هیجانی افراد دارد. سبک های دل بستگی و طرحواره های ناسازگار اولیه به عنوان دو نظام بنیادین سازمان دهنده تجربه های بین فردی، نقش مهمی در شکل گیری نگرش افراد نسبت به روابط عاشقانه ایفا می کنند. دانشجویان زن متأهل به دلیل مواجهه همزمان با مسئولیت های تحصیلی و خانوادگی، بیش از سایر گروه ها نیازمند منابع روان شناختی محافظتی برای حفظ کیفیت رابطه هستند. در چنین شرایطی، وجود دل بستگی ایمن و فقدان طرحواره های ناسازگار می تواند زمینه ساز تعهد بیشتر، ثبات زناشویی و سلامت روان بالاتر باشد، در حالی که دل بستگی نایمن و طرحواره های ناسازگار خطر کاهش تعهد و تضعیف روابط زناشویی را افزایش می دهند.

یکی از مهم ترین محدودیت های پژوهش حاضر استفاده از روش نمونه گیری در دسترس بود که می تواند تعمیم پذیری نتایج را محدود کند. همچنین داده ها بر اساس ابزارهای خود گزارشی گردآوری شدند و احتمال سوگیری ناشی از تمایل پاسخ دهندگان به ارائه تصویری مطلوب از خود وجود دارد. محدود شدن نمونه پژوهش به دانشجویان زن متأهل یک دانشگاه نیز امکان تعمیم نتایج به سایر گروه های جمعیتی را کاهش می دهد. افزون بر این، ماهیت مقطعی پژوهش مانع از نتیجه گیری قطعی درباره روابط علی میان متغیرها می شود.

پیشنهاد می شود پژوهشگران آینده این موضوع را در میان دانشجویان مرد، زوجین شاغل و سایر گروه های جمعیتی بررسی کنند تا امکان مقایسه نتایج

در بلندمدت می تواند احساس فرسودگی و نارضایتی را در رابطه افزایش دهد. در نهایت، طرحواره گوش به زنگی و بازداری نیز با محدود کردن ابراز هیجانات مثبت، انعطاف ناپذیری شناختی و نگرانی مفرط، مانع شکل گیری صمیمیت عاطفی و تعهد پایدار می شود (Ginalska & Cichopek, 2025; Grabowska, 2023).

یافته سوم پژوهش نشان داد که طرحواره بریدگی و طرد، سبک دل بستگی ایمن، سبک دل بستگی نایمن اضطرابی-دوسوگرا، طرحواره خودگردانی و عملکرد مختل و سبک دل بستگی نایمن اجتنابی به صورت همزمان قادر به پیش بینی تعهد زناشویی هستند و در مجموع بخش قابل توجهی از واریانس این متغیر را تبیین می کنند. این یافته با مطالعاتی که نقش همزمان سبک های دل بستگی و طرحواره های ناسازگار اولیه را در کیفیت روابط عاشقانه مورد تأیید قرار داده اند، همسو است (Fuchshuber et al., 2025; Ginalska & Cichopek, 2025). همچنین پژوهش های داخلی نیز نشان داده اند که هر دو سازه دل بستگی و طرحواره های ناسازگار از مهم ترین پیش بینی کننده های متغیرهای زناشویی محسوب می شوند (Abutalebi-Adergani, 2022; Ghanbari et al., 2025; Rabiei et al., 2024).

قوی ترین پیش بینی کننده در پژوهش حاضر طرحواره بریدگی و طرد بود. این یافته از اهمیت ویژه ای برخوردار است، زیرا نشان می دهد ریشه بسیاری از مشکلات تعهد زناشویی در باورهای بنیادین افراد درباره امنیت روابط انسانی نهفته است. افرادی که دارای طرحواره بریدگی و طرد هستند، عمیقاً باور دارند که دیگران غیرقابل اعتمادند و در نهایت آنان را ترک خواهند کرد. چنین باوری مانع شکل گیری اعتماد و سرمایه گذاری هیجانی در رابطه می شود و در نتیجه تعهد زناشویی را کاهش می دهد (Fernando et al., 2024; Ginalska & Cichopek, 2025). در مقابل، سبک دل بستگی ایمن به عنوان قوی ترین عامل محافظتی شناخته شد. این یافته بیانگر آن است که امنیت

تشکر و قدردانی

از تمامی کسانی که در طی مراحل این پژوهش یاری رساندند تشکر و قدردانی می‌گردد.

فراهم شود. همچنین اجرای پژوهش‌های طولی می‌تواند درک دقیق‌تری از نقش سبک‌های دلبستگی و طرحواره‌های ناسازگار در تحول تعهد زناشویی طی زمان ارائه دهد. بررسی نقش متغیرهای میانجی و تعدیل‌گر مانند هوش هیجانی، تنظیم هیجان، انعطاف‌پذیری شناختی، تاب‌آوری و کیفیت ارتباطات زوجین نیز می‌تواند به توسعه مدل‌های جامع‌تر در این حوزه کمک کند.

مراکز مشاوره دانشجویی و خانواده می‌توانند از نتایج این پژوهش برای طراحی برنامه‌های آموزشی و مداخلات پیشگیرانه استفاده کنند. برگزاری کارگاه‌های آموزش مهارت‌های ارتباطی، ارتقای امنیت دلبستگی و شناسایی و اصلاح طرحواره‌های ناسازگار اولیه می‌تواند در افزایش تعهد زناشویی مؤثر باشد. همچنین پیشنهاد می‌شود در مشاوره‌های پیش از ازدواج و زوج‌درمانی، ارزیابی سبک‌های دلبستگی و طرحواره‌های ناسازگار به عنوان بخشی از فرآیند تشخیصی مورد توجه قرار گیرد تا زمینه برای ارائه مداخلات هدفمند و ارتقای کیفیت زندگی زناشویی فراهم شود.

تعارض منافع

در انجام مطالعه حاضر، هیچ‌گونه تضاد منافی وجود ندارد.

حمایت مالی

این پژوهش حامی مالی نداشته است.

موازن اخلاقی

در انجام این پژوهش تمامی موازین و اصول اخلاقی رعایت گردیده است.

مشارکت نویسندگان

در نگارش این مقاله تمامی نویسندگان نقش یکسانی ایفا کردند.

References

- Abutalebi-Adergani, Z. (2022). *Examining the Structural Relationships of Attachment Style and Sense of Responsibility with Sexual Satisfaction and Marital Commitment in Couples in Isfahan Ardakan University, Faculty of Psychology and Educational Sciences*].
- Amirarjomandi, Z. S., Jahangir, P., & Niknam, M. (2021). Explaining Marital Commitment in Married Women Based on Early Maladaptive Schemas and Locus of Control: Examining the Mediating Role of Spirituality. *Applied Psychological Research, 12*(3), 395-409.
- Asghari, M. (2024). *Meaning in Life as a Mediator in the Relationship between Adaptive Cognitive Emotion Regulation and Academic Vitality of Students: The Moderating Role of Gender* Alzahra University, Faculty of Educational Sciences and Psychology].
- Aziz, A., & Naqvi, I. (2025). Exploring the Dynamics of Marital Commitment, Communication Patterns, and Conflict Handling: Insights from Women in Child Marriages. *The Family Journal, 10664807241308902*. <https://doi.org/10.1177/10664807241308902>
- Belu, C. F., & O'Sullivan, L. F. (2024). Predictors of Infidelity among Couples. *The Journal of Sexual Medicine, 21*(4), 270-272. <https://doi.org/10.1093/jsxmed/qdad165>
- Betchen, S. J. (2025). *Commitment in Couples Therapy: A Therapist's Guide to Assessing Relationship Durability*. Taylor & Francis. <https://doi.org/10.4324/9781003475743>
- Fernando, S. K., Quinlan, E., & Paparo, J. (2024). Childhood Emotional Maltreatment and Romantic Relationship Satisfaction: The Mediating Role of Early Maladaptive Schemas. *Clinical Psychologist, 28*(3), 317-330. <https://doi.org/10.1080/13284207.2024.2415953>
- Fuchshuber, J., Neugebauer, J., Blüml, V., & Kapusta, N. D. (2025). The Relationship between Attachment, the Capacity to Love, and Relationship Commitment: A Mediation Analysis. *Psychoanalytic Psychology, 10.1037/pap0000537*. <https://doi.org/10.1037/pap0000537>
- Garavand, H. (2022). The Mediating Role of Early Maladaptive Schemas in the Relationship between Attachment Styles with Corona Anxiety. *Quarterly of Applied psychology, 16*(1), 161-181. <https://doi.org/10.52547/apsy.2021.223946.1165>
- Ghanbari, K., Mahmoud Alilou, M., & Bakhshipour Roudsari, A. (2025). The Predictive Role of Attachment Styles in Emotional Divorce and Marital Satisfaction among Couples Referring to Comprehensive Health Service Centers in Bandar Abbas. *Journal of School of Public Health and Institute of Public Health Research, 22*(3), 279-292.
- Ginalska, K., & Cichopek, A. (2025). Attachment Styles, Early Maladaptive Schemas, and Relationship Commitment: A Multilevel Analysis of Romantic Relationships. <https://doi.org/10.2139/ssrn.5180276>

- Role of the Dark Triad of Personality. *Rooyesh-e-Ravanshenasi*, 13(6), 201-210.
- Rabiei, N., Ghanbari-Panah, A., Koochak-Entezar, R., & Kooshki, S. (2024). Examining the Mediating Role of Marital Satisfaction in the Relationship between Early Maladaptive Schemas and Marital Commitment. *Rooyesh-e-Ravanshenasi*, 13(6), 77-86.
- Rezapur, Z. (2022). *The Relationship between Attachment Styles, Marital Commitment, and Marital Satisfaction in Young Couples* Kheradgarayan Motahar Institute of Higher Education, Department of Psychology].
- Sagone, E., Commodari, E., Indiana, M. L., & La Rosa, V. L. (2023). Exploring the Association between Attachment Style, Psychological Well-Being, and Relationship Status in Young Adults and Adults: A Cross-Sectional Study. *European Journal of Investigation in Health, Psychology and Education*, 13(3), 525-539. <https://doi.org/10.3390/ejihpe13030040>
- Salehzadeh, S., Ghanbari-Hashemabadi, B. A., & Nejat, H. (2024). Modeling the Tendency toward Marital Infidelity Based on Conversation Orientation and Conformity with the Mediation of Attachment Styles and Sexual Satisfaction. *Razi Journal of Medical Sciences*, 31(1), 67-79.
- Savira, M. (2023). *Young Adults' Attachment Insecurity and Its Impact on Infidelity in Romantic Relationships* Universitas Gadjah Mada].
- Tardast, L., Ahmadi, V., Mami, S., & Nademi, A. (2024). Structural Relationships between Attachment Styles and Marital Satisfaction with the Mediation of Loneliness. *Shenakht Journal of Psychology and Psychiatry*, 11(3), 16-28.
- Tiller, J., Maguire, T., & Newman-Taylor, K. (2025). Attachment Style Predicts Emotion Regulation, Help-Seeking, and Recovery in Psychosis. *Mental Health Science*, 3(1), e70002. <https://doi.org/10.1002/mhs2.70002>
- Warach, B., Bornstein, R. F., Gorman, B. S., & Moyer, A. (2024). The Current State of Affairs in Infidelity Research: A Systematic Review and Meta-Analysis of Romantic Infidelity Prevalence and Its Moderators. *Personal Relationships*, 31(4), 1001-1026. <https://doi.org/10.1111/pere.12571>
- Wasström, M. (2024). *Sexual Compliance in Committed Relationships in a Finnish Population-Based Sample: Attachment Style and Perceived Consequences* Åbo Akademi University, Faculty of Arts, Psychology, and Theology].
- Yang, H., Weidmann, R., Purol, M. F., Ackerman, R. A., Lucas, R. E., & Chopik, W. J. (2025). Ready (for Love) or Not? Self and Other Perceptions of Commitment Readiness and Associations with Attachment Orientations. *Journal of Social and Personal Relationships*, 02654075251317920. <https://doi.org/10.1177/02654075251317920>
- Zulfa, V., Hasanah, U., & Kusaini, F. (2024). The Phenomenon of Early Marriage and Its Impact on Family Resilience. *Journal of Family Sciences*, 48-58. <https://doi.org/10.29244/jfs.vi.49929>
- Grabowska, A. (2023). Early Maladaptive Schemas and the Quality of Marital Bond and Communication. *Quarterly Journal Fides et Ratio*, 1(53), 1-9. <https://doi.org/10.34766/fetr.v53i1.1160>
- Haghi-Khalifeh, A., Abusaeedi Jirofti, S., & Hashemi Nosratabad, T. (2024). Examining the Mediating Role of Loneliness and Attachment Styles in the Relationship between Internet Addiction and Dark Tetrad Personality Traits. *Psychological studies*, 20(3), 77-90.
- Hosseinpour Davani, A., Barzegar, M., Baghouli, H., & Zarnaghsh, M. (2024). Explaining the Role of Sexual Satisfaction, Intimacy, Commitment, and Marital Adjustment in Marital Stability: A Study of Couples with Children. *Health and Education in Early Childhood*, 5(2), 107-120.
- Khadijah, S. (2024). *The Role of Anxious Attachment Style to Romantic Relationship Commitment among Late Adolescents in Relationship: Felt Security as a Mediator* Universitas Gadjah Mada].
- Kover, L., Szollosi, G. J., Frecska, E., Bugan, A., Berecz, R., & Egerhazi, A. (2024). The Association between Early Maladaptive Schemas and Romantic Relationship Satisfaction. *Frontiers in psychology*, 15, 1460723. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2024.1460723>
- Labonté, T., Beaulieu, N., Brassard, A., Gauthier, N., Gagnon-Tremblay, J., & Péloquin, K. (2023). Attachment Insecurities and Under-Commitment in Distressed Couples: The Role of Positive and Negative Partner Behaviors. *Journal of marital and family therapy*, 49(1), 18-35. <https://doi.org/10.1111/jmft.12598>
- Mirabdulazimi, S. A., & Madahi, M. (2024). Predicting Perceived Stress Based on Early Maladaptive Schemas and Spiritual Intelligence in Fatherless Female Students. *Rooyesh-e-Ravanshenasi*, 13(3), 141-150.
- Mirzakhani, M., Jafari, A., Amiri Majd, M., & Bazazian, S. (2024). Path Analysis of Marital Intimacy Based on Attachment Styles with the Mediation of Communication Beliefs. *Journal of New Psychological Research*(75), 195-205.
- Mohammadali-Nejad Sayar, P. (2023). *The Relationship between Early Maladaptive Schemas and Marital Commitment through Communication Beliefs and Self-Compassion* Roshdieh Institute of Higher Education, Department of Psychology].
- Moradi Davijani, H., Karami, J., & Yazdanbakhsh, K. (2024). The Mediating Role of Self-Compassion in the Relationship between Early Maladaptive Schemas and Marital Conflict. *Family Research Quarterly*(78), 23-46.
- Neyestani, F., Elyasi, F., Gohardehi, F., Hosseinikah, Z., Mohammadpour, R. A., & Rezaeian, Z. (2022). Frequency of Marital Conflicts among Iranian Families during the COVID-19 Pandemic in Mazandaran Province in 2020. *Journal of Mazandaran University of Medical Sciences*, 32(212), 77-86.
- Osia, S. E. (2023). *Predicting Marital Intimacy and Marital Commitment Based on Attachment Styles of Married Students* Adib Institute of Higher Education, Mazandaran].
- Panahali, A., Karimzadeh, K., Esmailpour, K., & Alivandi-Vafa, M. (2023). A Causal Model for Predicting Marital Infidelity Based on Attachment Styles with the Mediating Role of Cognitive Flexibility in Couples. *Health Psychology and Social Behavior*, 3(3), 61-73.
- Pourmirza-Agha Langroudi, N., Maleki Pirbazari, M., & Sabzarai Langroudi, M. (2024). The Causal Model of the Relationship between Attachment Styles and Nomophobia: The Mediating